

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Магистърски Факултет
Департамент "Дизайн"

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. **Станко Войков** на докторския труд на **Руслан Георгиев Лозев**.

ТЕМА на дисертацията: "**Идеи, материали и процеси в съвременното изкуство и дизайн в България**", за присъждане на образователна и научна степен "Доктор" в научно направление "8.2 "Изобразителни изкуства".

Научен ръководител **проф. д-р Борис Сергинов**.

Развитието на човешката цивилизация в исторически и културен аспект е съпътствано от непрестанното усъвършенстване на бита и условията на живот. Индустриалната революция полага основите на съвременните изкуства и дизайн във всички техни разновидности и практики. Появата на дизайна е обусловено от стремежа за нови, модерни изкуства, освободени от предишните стилове, отговарящи на индустриалните виждания и потребности на човешкия индивид. През 20 век дизайнът претърпя многопластово развитие достигнало апогея си в началото на този век. Формирането на индустриален, моден, текстилен, силикатен, графичен, рекламен, пространствен и др. видови дизайн и развитието на новите търсения като авангарден, артистичен, концептуален, радикален и др. са в основата на съвременните търсения на художниците дизайнери. Именно в тази област е насочил своя дисертационен труд докторанта Руслан Георгиев Лозев.

Докторския труд съдържа :

Уводна част и въведение в темата.

Шест глави в които е развита дисертацията.

Заклучение и изводи.

Библиография с използваните източници.

Приложение с илюстративен материал.

Приноси на доктората.

Дисертацията е развита в 161 стр. и 61 изображения.

Повечето съвременни критици в България отделят незначително внимание на противопоставянето между "традиционния" и "радикалния" алтернативен дизайнерски подход в проектирането и методите за

реализация. Концептуалното изкуство намира отражение във всички жанрове на изобразителните, приложните изкуства и дизайн. Поради тази причина избраната от докторанта тема е дисертабилна и актуална.

- . **Докторатът базира своята теза** на така наречения от някои теоритици "критичен дизайн" като предпоставка за разширяване периметъра на гореспоменатия концептуален дизайн и нови решения и търсения в този вид изкуство. Твърдението, че "критичния дизайн" разширява потенциала и границите на развитие или с други думи той е в основата на генерирането на нови идеи и концепции.

- . Формулираните специфични процеси в **съвременния дизайн, като обект на изследването и "критичния дизайн"**, като предмет за артистичен продукт "чист дизайн" са в основата и периметъра на изследването.

- . **Представени са 7 основни цели** и задачи на дисертацията обхващащи цялата гама от въпроси и задачи, на който Руслан Лозев си поставя.

- . **Методологията** се основава на традиционно използвания в дизайна проучвателно изследователски подход, разглеждащ контекста на съвременните концептуални решения.

- . **Основната част от доктората е развита в 6 глави.**

- . **1 Глава** е посветена на критичните практики в дизайна. Споменават се някои автори разглеждащи "критичния дизайн" като отношение към дизайнерския процес.

- Анализирана е връзката между технологии, политика, социална среда, медии и доминиращите тенденции на пазара.

- Разгледана е ролята на идеологиите в дизайн практиките.

- Критичното отражение, перспективите и процеси в дизайна са синтезирани като творчески похват, стимулиран от "критичния дизайн".

- . **2 Глава** изследва критичните дизайн практики.

- . Пречупени през концепцията за "критичния дизайн" на Руслан Лазов са анализирани функциите, изследванията / проучването / и културата на дизайн процеса и важните акценти на творческия процес.

- . **3 Глава** класифицира критичните дизайн практики.

- . В тази са глава са синтезирани факторите определящи критичния дизайн, критични практики, утилитарен дизайн. Засегнат е спекулативния дизайн. Разглеждането на асоциативния дизайн, като способ, провокиращ проектантския процес в дизайна, също е намерил място в тази глава.

. **4 Глава** разглежда формата на критичните практики.
. В нея са анализирани контекста, дефинициите и практиките в НБУ Деконструктивния / разглобяване и деконструиране / на изделието като способ на " критичния дизайн". Отбелязани са аргументите в изкуството и дизайна, като предпоставка за дизайн практиките и някои примери и стигащи до крайности проекти. Не е подминат и факторът светлина.

. **5 Глава** е озаглавена " Съвременно изкуство и дизайн".

. В нея са разгледани идеите на някои критици и вижданията за концептуалното изкуство и дизайн, зависимостта от институциите и неговото многообразие. Специално място е отделено на арт дизайна.

. **6 Глава** е свързана с материалната реализация в арт дизайна и ролята, която тази реализация играе в представянето на крайния проект.

. **Формулирани са 5 основни извода** от доктората и представляват синтезирано описание на изследването, базирано на практиките на преподавателите и студентите от НБУ.

. **ОСНОВНИ ПРИНОСИ :**

. Формулирани са 12 приноса на труда

--- характеризиращи иновационния характер на труда,

---- въвеждането на някои нови термини,

---- изследване на нетрадиционни примери в дизайна,

----разглеждане на деструктивния дизайн,

----приноси на критичния дизайн в НБУ и популяризирането му в международен мащаб,

----разглеждането на съвременното изкуство през призмата на дизайна,

----изследването на концептуалното изкуство,

----връзката на арт теченията и дизайна,

----иновациите в съвременния дизайн,

. **В приложението са поместени 61 примера** разглеждащи и подкрепящи основната теза на докторанта. Интерес представляват някои от примерите, свързани с дизайна и нетрадиционните арт практики, концептуални трансформации и приложения.

. **Поместени са основните източници и библиография** на ползваната литература и публикации в областта на дисертационния труд.

. **Препоръки и забележки към докторския труд:**

1. Използвани са значителен брой чуждици и сложни, и непопулярни

термини, за които липсват пояснения под текст.

2. Използвани са някои неподходящи термини за по-широка аудитория : херменивтичен подход, културна продукция, четенето на концептуалното изкуство, алумни , концептуални изкуства , детерминирани , парадигмата и др.

3. Допуснати са някои технически и правописни грешки при прехвърлянето на материалите между две компютърни системи.

4. Необходимо на определени места терминологията да бъде трансформирана на по достъпен език.

5. Приложението може да бъде допълнено с още примери както от историческата, така и от съвременната практика.

. **Кратък анализ на докторския труд.**

. В сравнително синтезиран вид са анализирани процесите в съвременното изкуство и дизайн . Направен е опит да бъдат обосновани нетрадиционните творчески търсения в съвременния дизайн. Показани са новите търсения и практики, както и направления на дизайна в НБУ. Демонстрирани са методите на реализация на изделията в концептуалния дизайн. Докторантът Руслан Лозев разглежда в своя дисертационен труд една често избягвана поради обективни причини тема в съвременния дизайн и изкуство, за което заслужава адмирации. Стремешът да се изясни генезиса на този творчески процес на дизайнера художник и търсенето на нов по различен подход за реализация на проектите са в основата на доктората.

. Руслан Лозев е завършил бакалавърска и магистърска степен дизайн в НБУ. Преподавател и докторант е в същия университет и работи в областите на интериорния, пространствен, графичен, ддс, дизайн. В периода 2008-2020г. участва и организира редица изложби, семинари и други регионални и международни творчески изяви и форуми. Владее в различна степен английски, немски и руски език.

. Горезагаженото становище ми дава основание да дам **положителна оценка** на настоящия докторски труд на Руслан Георгиев Лозев и предлагам да му бъде присъдена образователна и научна степен " Доктор" в научно направление 8.2 "Изобразителни изкуства"

22.01.2021 г. София НБУ

доц. Ст. Войков